

Tesis de Viena sobre política lingüística – 11+1 demandes per al reforçament de la participació social.

Les tesis de Viena sobre política lingüística van ser elaborades per un grup d'experts (vegeu el [Link](#)) com a prolegomena a la celebració de les XVII Jornades Internacionals per a Docents de l'Alemanya a Viena ([IDT 2022](#)). Es van presentar en el marc de l'IDT 2022 i s'hi van aprovar en l'acte de clausura el dia 20 d'agost de 2022. Les tesis s'adrecen tant al món de la política com al dels especialistes. Es regeixen pel lema **mit.sprache.teil.haben* (*prendre.part.amb.la.llengua).

El principal objectiu de l'aprenentatge i de l'ensenyament de llengües, així com de la formació lingüística vinculada a l'aprenentatge d'una disciplina, és el desenvolupament d'una capacitat discursiva que faci possible i fomenti la intervenció responsable en processos de presa de decisió i la participació en la societat duta a terme en igualtat de condicions.

1. L'aprenentatge de l'alemany té lloc en una **societat multilingüe**. Els mateixos aprenents aporten a la classe experiències i competències multiculturals i multilingües que caldria prendre en consideració. Una política lingüística que tingui en compte recursos socials i individuals, així com circumstàncies i perspectives globals, hi ha de donar suport. L'heterogeneïtat lingüística i cultural de la societat ha de quedar reflectida en l'elaboració dels materials d'aprenentatge i en l'oferta educativa, als currículums, en la selecció dels continguts de les classes, en els cursos de formació, en els d'especialització i en els de formació continuada, i també en la recerca.
2. Cal facilitar i fomentar estructuralment i econòmicament **les cooperacions internacionals**. Aquest tipus de cooperació sol obtenir un resultat satisfactori quan totes les parts implicades hi participen en igualtat de condicions, i quan la col·laboració parteix d'un intercanvi transparent per al qual cal haver garantit prèviament unes condicions de realització adequades. Cal atorgar una promoció i un reconeixement específics a les associacions d'alemany com a llengua estrangera i/o segona llengua per tal que, gràcies a la seva posició reforçada, puguin dur a terme la seva tasca a l'hora de crear xarxa i de fer transferència d'expertesa.
3. El principi que ha de guiar l'aprenentatge i l'ensenyament de l'alemany ha de ser la idea de l'**empoderament**, és a dir, la construcció d'una competència lingüística que estigui orientada des del començament a l'aprenentatge autònom continuat i a la participació tant en la societat com en el lloc de treball. Cal correspondre a la diversitat d'interessos i necessitats dels aprenents amb una oferta variada i orientada cap a aquestes necessitats. El aprenents no són "recursos humans" sinó que cal tractar-los i defensar-los com a subjectes en tota la seva dignitat. Això és vàlid tant per a la classe d'alemany orientada al món laboral i per a l'ensenyament d'adults com per a l'ensenyament i aprenentatge de llengües en general.
4. Els repertoris lingüístics poden fer possible la participació en els processos socials. És per això que l'ensenyament d'una llengua en un context migratori s'ha de regir per les **realitats vitals dels migrants** i per les seves necessitats professionals i quotidianes. El coneixement de la llengua s'ha de deslligar de qüestions relacionades amb el permís de residència, i no s'ha d'exigir com a requisit indispensable per al mercat laboral o per a l'obtenció de serveis socials. La llengua no pot ser emprada com a instrument de discriminació.
5. **La classe d'alemany dins l'àmbit escolar** s'hauria de poder dissenyar arreu del món de tal manera que **tot el repertori lingüístic** de l'alumnat es fes servir com a recurs, tot vinculant l'aprenentatge de la llengua amb l'aprenentatge de les matèries així com amb l'adquisició de competències interdisciplinars. Cal formular els currículums i els objectius d'aprenentatge d'acord amb aquests principis, i el foment de la llengua així com el seu ensenyament han de poder tenir lloc des de l'ensenyament preescolar fins més enllà de l'acabament de l'edat escolar de forma universal.
6. En el context universitari cal desenvolupar amb finançament públic **programes de beques** i de **foment de la recerca** per tal d'augmentar la mobilitat i les possibilitats de cooperació d'estudiants, docents i investigadors, les quals contribueixen de forma substancial a l'èxit en l'aprenentatge d'idiomes. Se'ls ha de facilitar, independentment del seu origen socioeconòmic, l'accés a l'oferta d'estudis i de recerca, especialment per a estades en els països on la llengua oficial és l'alemany.
7. La **recerca** no pot veure's monopolitzada o restringida per la política (educativa). Cal garantir-ne la **llibertat** i la **varietat** en l'àmbit del DaF/ DaZ (alemany com a llengua estrangera/ alemany com a segona llengua). Cal que la política (educativa) prengui en consideració els resultats de la recerca en l'àmbit del DaF/ DaZ i que els apliqui adoptant les mesures que corresponguin. Cal fomentar la col·laboració internacional i transdisciplinària en la recerca de la mateixa manera que una obertura de la comunicació científica per a la comunitat global d'especialistes i l'àmplia opinió pública.
8. Els **docents** d'arreu del món han de tenir accés a les ofertes de qualificació d'alta qualitat que satisfan els alts estàndards de qualitat i que tenen presents tant les més recents innovacions en la disciplina com les diferències regionals i institucionals en les diferents cultures d'ensenyament i d'aprenentatge. Les diferents condicions de finançament de partida no han de representar cap obstacle. Cal fomentar amb tots els mitjans possibles la participació en ofertes de qualificació, i cal que se les reconegui i valori en el context professional respectiu.
9. Cal millorar les **condicions laborals dels docents** en les institucions escolars i les alienes a l'escola. Es considera una remuneració adequada aquella que assoleix una relació equilibrada entre les hores lectives i el temps per a la seva preparació i per al seu seguiment, així com per a l'establiment de relacions laborals amb perspectives a llarg termini i més possibilitats de qualificació.
10. El **canvi digital** ha obert un gran ventall de possibilitats noves per a l'aprenentatge i l'ensenyament de llengües, per exemple a la classe presencial, per a fases d'autoaprenentatge i a l'aula virtual. La digitalització facilita també la cooperació internacional en l'àmbit de la recerca i de la política lingüística. Tanmateix, les ofertes digitals no poden substituir l'intercanvi que té lloc en les trobades físiques i tampoc no han de comportar que es redueixin els recursos de personal in situ. Per tal que la digitalització no agreugi disparitats ja existents, cal garantir a tothom l'accés al món digital, per exemple a través d'equipaments tècnics adequats i d'ofertes de formació.

11. L'aprenentatge de la llengua alemanya es concep com a educació lingüística, que comprèn també l'aprenentatge estètic i culturalment reflexiu i facilita el debat sobre les formes de vida sostenibles, els drets humans i la igualtat de sexes. L'aprenentatge d'idiomes ha de fomentar a través de la capacitat discursiva una **cultura de la pau** i de la **no violència**, així com la valoració de la diversitat cultural. D'aquesta manera l'aprenentatge de llengües contribueix al **desenvolupament sostenible** i al reforçament d'una actitud cosmopolita.

La **política lingüística** s'ha d'establir com a **àmbit autònom de la política** que es posicioni en igualtat de drets amb altres àmbits de la política i que no sigui vist com fins ara només com a assumpte transversal. L'establiment i desenvolupament de la política lingüística com a àmbit autònom de la política és alhora una tasca dels estats individuals i de les institucions i xarxes supragovernamentals i no-governamentals, i s'entén sempre sobre la base del multilingüisme social i individual i de l'objectiu de la participació.

Estat: 20 d'agost 2022

Forma de citar recomanada: Arbeitsgruppe Sprachenpolitische Thesen (2022): Wiener Thesen zur Sprachenpolitik. Verabschiedet im Rahmen der IDT 2022 - XVII. Internationale Tagung der Deutschlehrerinnen und Deutschlehrer. Online: <https://www.idt-2022.at/site/dieidt/sprachenpolitischethesen>.

Participants al grup de treball (ordenats alfabèticament): Rudolf de Cillia, Anna-Katharina Draxl, Renate Faistauer, Thomas Fritz, Matthias von Gehlen, Monika Janicka, Matthias Jung, Puneet Kaur, Liana Konstantinidou, Inger Petersen, Sandra Reitbrecht, Julia Ruck, Hannes Schweiger, Brigitte Sorger, Thomas Studer

Traducció al català: Jordi Jané-Lligé (Universitat Autònoma de Barcelona)